

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Збірник матеріалів V підсумкової науково-практичної
студентської конференції ОНЕУ**

«Сучасні виклики економіки»

17 квітня 2025 р.

Одеса-2025

ЗМІСТ

Секція 1. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Голушинська М.О. Шляхи зниження собівартості продукції: вітчизняний та міжнародний досвід.....	8
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Івановський М.В. Електронна комерція в сучасних умовах.....	10
Науковий керівник: д.е.н., професор Грінченко Р.В.	
Федюк А.Д. Вплив податкової системи на діяльність підприємств.....	11
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Константинов Д. Штучний інтелект у мотивації: як компанії прогнозують, хто звільниться.....	13
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	

Секція 2. ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Андрієнко К.О. Інтернет-магазин як сучасний формат бізнесу.....	15
Науковий керівник: к. е. н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Гайдук Х.П. Цифровізація та економічна автономія громад в умовах децентралізації.....	18
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к. е. н., Котелевська Я.В.	
Ковальов Є.С. Вендинговий бізнес в Україні: стан та перспективи розвитку.....	20
Науковий керівник: к.е.н., доцент, ст. викладач Колесник О.О.	
Коломійчук А.С. Особливості функціонування пекарні в сучасних умовах господарювання.....	23
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к. е. н., Деньгуб В.В.	
Носевич В.В. Теорія ігор та її застосування в обґрунтуванні господарських рішень.....	26
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Стукало А. О. Вплив діджиталізації на розвиток бізнесу в Україні.....	28
Науковий керівник: к.е.н., доцент,старший викладач Колесник О.О.	
Таратіна К.С. Оцінка ризиків в аграрному підприємстві.....	30
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Таратіна К.С. Програми державної підтримки вітчизняного підприємництва.....	32
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к.е. н., Котелевська Я.В.	
Шанікевич В.І. Управління специфічними фінансовими ризиками в контексті сучасних економічних трансформацій.....	34
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права і управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Швидка О. В. Інноваційні підходи до соціальної підтримки військових.....	36
Науковий керівник: д. е. н., доцент Несененко П. П.	

Секція 4. Теоретико-методологічні та прикладні проблеми демографії, соціальної політики та економіки праці.

Зікул В. А., Проблеми оцінки економічного тягару виробничих травм і профзахворювань.....	40
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Кіріка А.М., Соціальноорієнтований бізнес як механізм подолання соціальних наслідків війни.....	42
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Козловський В. І. Розвиток персоналу як інструмент посилення позицій компанії.....	44
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Зікул В. А. Корпоративна соціальна відповідальність як головна конкурентна перевага організації	46
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Орловська О. А. Між кар'єрою та турботою: цінність жіночої праці у суспільстві.....	49
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Хом'якова Н. А. Стратегічні напрями розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні	50
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	

Секція 6. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПОГЛЯД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Агєєнкова А.А. Поняття самозмінювання в контексті особистісного розвитку.....	53
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Боровська Т.А. Засади дослідження процесу прийняття економічних рішень.....	55
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Боровська Т.А. Адаптація нового персоналу до умов професійної діяльності.....	57
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Букур М.В. Психологічний вплив соціальних мереж на формування агресивності підлітків.....	59
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Вербицька А.Б. Розлучення та його вплив на емоційний стан дитини.....	61
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Глушко В.Ю. Гендерні особливості тютюнопаління серед підлітків та молоді.....	63
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Дорошенко О.Л. Прокрастинація: теоретичний аспект.....	65
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Дротенко А.Р. Професійний стрес: види, причини та методи запобігання.....	67
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Івасенко Д.С. Психофізіологічна основа тривожно-депресивних розладів серед молоді...69	
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Копцевич В.В. Подружня терапія як спосіб подолання та профілактики сімейного конфлікту.....	71
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Котляренко Д.О. Вплив стилів виховання на емоційний і когнітивний розвиток дитини...73	
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Котляренко Д. О. Особливості ментального здоров'я українців в умовах війни.....	75

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Кривальчук В.С. Емоційна залежність: теоретичний аспект.....	77
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Кривальчук В. С. Професійне вигорання фахівців з підбору персоналу в умовах сучасного ринку праці.....	79
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Малишева А.В. Особливості прояву перфекціонізму в юнацькому віці.....	81
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Мартінова П.О. Вплив самооцінки на процес самореалізації в молодому віці.....	83
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Мартиросян В.А. Психологічні особливості професійного становлення майбутніх економістів.....	85
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Мезенцев С.М. Глобальне суперництво: історія, стратегії та ресурси в контексті наративної психології.....	87
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Музика І.О. Актуальні питання функціонування лгбтк+ спільноти в Україні.....	89
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Ніколаїді Н.В. Батьківське вигорання: причини, наслідки та шляхи подолання.....	91
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Олиниченко А.Р. Вплив тривожності на побудову конструктивного життя у підлітків....	93
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Орлова О.Є. Сутність та соціально-психологічні причини трудових конфліктів.....	95
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Петрова К.В. Вплив виховання на розвиток тривожності в людей дорослого віку.....	97
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Пінчук Д.С. Психологічні особливості збереження професійного здоров'я.....	99
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Пляшко Д.В. Вплив сиблінгових позицій на дитячо-батьківські стосунки.....	101
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Подуфала Д.В. Психологічне консультування постраждалих від бойових дій та внутрішньо переміщених осіб.....	103
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Рубцова Т. О. Психологічні особливості гендерно зумовленого насильства.....	105
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Рубцова Т.О. Психосоціальні чинники агресивної поведінки підлітків.....	107
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Тагліна А.О. Вплив арт-терапії на розвиток сенсорних і комунікативних навичок у дітей із розладами аутистичного спектра.....	109
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Худенко М.С. Сутність та особливості синдрому професійного вигорання.....	111
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Черногоренко І.І. Вплив стилю сімейного виховання на формування невротичних розладів у дітей.....	113
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Чопорова П.І. Девіантна поведінка сучасної молоді.....	115
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Юдіна М.Г. Особливості інформаційного стресу та його вплив на здоров'я людини.....	117

ОСОБЛИВОСТІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Повномасштабна війна в Україні спричинила не лише фізичні втрати та руйнування інфраструктури, а й потужний психологічний удар по всьому населенню. Українці щоденно стикаються зі стресом, невизначеністю, втратами, розлукою з близькими, переміщенням, небезпекою для життя, що створює тривале психоемоційне напруження. У цих умовах ментальне здоров'я стає одним із ключових ресурсів виживання, адаптації та збереження особистісної цілісності. Особливої актуальності набуває вивчення впливу війни на психіку цивільного населення, військовослужбовців, волонтерів, внутрішньо переміщених осіб та дітей. Ментальні розлади (афективні, тривожні, obsесивно-компульсивні, психотичні, соматоформні) дедалі частіше фіксуються у різних категорій населення. Водночас важливим є розвиток систем підтримки: психологічної допомоги, кризового консультування, програм психічного відновлення. Таким чином, тема ментального здоров'я в умовах війни є надзвичайно актуальною як на рівні індивіда, так і в контексті національної безпеки, соціальної стійкості та відбудови післявоєнного суспільства. Наукове осмислення цих процесів є основою для створення ефективної системи психологічної підтримки в умовах тривалого стресу та кризових викликів.

За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я, ментальне здоров'я – це стан благополуччя, відповідно якого людина має здатність реалізовувати свій потенціал, енергетичні ресурси щодо подолання стресових ситуацій, можливість ефективно і продуктивно працювати, сприяти розвитку своєї спільноти, відчувати стан добробуту та переживання позитивних емоцій. Ментальне здоров'я як складне психічне утворення охоплює низку ключових компонентів, що забезпечують цілісне функціонування особистості: усвідомлення власної ідентичності, психофізична стійкість, впевненість у послідовності реакцій на типові життєві ситуації. Важливими критеріями ментального благополуччя є здатність до саморефлексії, критичного аналізу власної поведінки й діяльності, а також відповідність психічних реакцій інтенсивності й характеру зовнішніх стимулів. Суттєвими показниками ментального здоров'я виступають контроль за власною поведінкою у межах соціально прийнятних норм, наявність життєвих цілей і здатність до їх реалізації. Окрім цього, ментальне здоров'я передбачає гнучкість особистості – уміння змінювати власну поведінку відповідно до змін у зовнішньому середовищі та життєвих обставинах, що є важливим чинником адаптації в умовах соціальних викликів війни.

В умовах війни ментальне здоров'я особистості зазнає суттєвих негативних впливів, що виявляються у специфічних психологічних симптомах: порушення внутрішнього психологічного балансу; підвищений рівень внутрішньої агресії, яка проявляється у вигляді безпідставної злості; неадекватне самосприйняття; генералізована тривожність; нав'язливі негативні думки щодо себе, оточення та майбутнього; втрата зацікавленості до звичних видів діяльності, зниження рівня життєвої мотивації; переживання травматичного досвіду з ефектом його «присутності» в свідомості (ретравматизація через пам'ять); емоційна гіперактивність, що проявляється у надмірному переживанні страху, гніву, провини, сорому; порушення сну (безсоння або фрагментарний сон з тривожними сновидіннями); зниження концентрації уваги та когнітивної продуктивності; соціальна ізоляція або навпаки – підвищена залежність від думки інших [1]. Подібні прояви свідчать про порушення стабільності емоційно-вольової та когнітивної сфери особистості, що може набувати як ситуативного, так і довготривалого характеру.

Порушення ментального здоров'я спричиняє негативні наслідки не лише для окремої особистості, знижуючи її життєву активність і якість функціонування, але й може відображатися на стані суспільства загалом, потребуючи міждисциплінарного підходу до подолання наслідків психоемоційних криз. У зв'язку з цим забезпечення доступу населення до психологічних ресурсів, створення умов для психоемоційного добробуту, профілактика стресових розладів та впровадження системи підтримки ментального здоров'я є актуальними напрямками державної політики та соціально-психологічної роботи. До ефективних механізмів підтримки психічного здоров'я належать: усвідомлення й прийняття власних емоцій, можливість відкрито висловлювати власні почуття; розвиток навичок емоційної рефлексії, саморегуляції; дотримання стабільного режиму життєдіяльності, турбота про фізичний стан; опановування технік релаксації та відновлення; своєчасне звернення до фахівців психічного здоров'я.

Ментальне здоров'я – це гармонійний стан, який передбачає внутрішню рівновагу особистості та потребує постійної підтримки. Ментальне здоров'я є фундаментальною складовою особистісного благополуччя та соціального функціонування індивіда. В умовах глибоких соціальних трансформацій і тривалого військового конфлікту в Україні збереження психічного здоров'я населення набуває особливого значення, оскільки виступає необхідною передумовою психологічної стійкості, адаптивності та соціального згуртування.

Список використаних джерел

1. Технології забезпечення психічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах війни та післявоєнного відновлення: монографія / за ред. Л. М. Карамушки. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2024. 288 с.